

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

**за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на
заетостта**

(обн., ДВ, бр. 112 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 54 и 120 от 2002 г., бр. 26, 86 и 114 от 2003 г., бр. 52 и 81 от 2004 г., бр. 27 и 38 от 2005 г., бр. 18, 30, 33 и 48 от 2006 г., бр. 46 от 2007 г., бр. 26, 89 и 109 от 2008 г., бр. 10, 32, 41 и 74 от 2009 г., бр. 49, 59, 85 и 100 от 2010 г., бр. 9 и 43 от 2011 г., бр. 7 от 2012 г., бр. 15, 68 и 70 от 2013 г., бр. 54 и 61 от 2014 г., бр. 54, 79, 101 и 102 от 2015 г. и бр. 33 от 2016 г.)

§ 1. В чл. 10 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.
2. Създава се ал. 2:

„(2) Комисията по заетостта към областния съвет за развитие два пъти в годината набира, обработва и предоставя на Агенцията по заетостта информация за потребностите на работодателите от работна сила в областта, като взема предвид приоритетите, заложи в документите по ал. 1. Редът за набиране, обработване и предоставяне на информацията се определя в правилника за прилагане на закона.“

§ 2. Член 15 се изменя така:

„Чл. 15. Агенцията по заетостта е администратор на следните приходи:

1. такси за издаване на удостоверения за регистрация за осъществяване на посредническа дейност по наемане на работа;
2. такси за разрешения за извършване на дейност на свободна практика и за разрешения за работа на чужденци;
3. постъпления от рекламно-информационна и издателска дейност;
4. дарения от местни и чуждестранни физически и юридически лица;
5. такси, събирани за предоставяне на посреднически услуги от агенцията на чуждестранни работодатели и лицензирани посреднически агенции за наемане на български граждани в чужбина;

6. такси за предоставяне на решение за упражняване на висококвалифицирана заетост на чужденци във връзка с издаване на Синя карта на Европейския съюз от органите на Министерството на вътрешните работи;

7. такси за регистрация на предприятия, осигуряващи временна работа;

8. такси за предоставяне на решение за упражняване на трудова заетост на чужденци във връзка с издаване на Единно разрешение за пребиваване и работа от органите на Министерството на вътрешните работи;

9. такси за предоставяне на решение за сезонна заетост на чужденци във връзка с издаване на Разрешение за сезонен работник от органите на Министерството на вътрешните работи;

10. такси за предоставяне на решение за вътрешнокорпоративен трансфер на чужденци във връзка с издаване на Разрешение за лице, преместено при вътрешнокорпоративен трансфер от органите на Министерството на вътрешните работи."

§ 3. В чл.16а, ал. 2 думата „схема“ се заменя със „схеми“.

§ 4. В чл. 18, ал. 2 т. 4 се изменя така:

„4. лица, придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст в Република България, лица, получаващи професионална пенсия за ранно пенсиониране по чл. 168 от Кодекса за социално осигуряване, пенсия за старост в друга държава или пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а от Кодекса за социално осигуряване, които не работят.“

§ 5. В чл. 20 се правят следните изменения:

1.В ал. 3 т. 1 се отменя.

2.В ал. 4 т. 6 се изменя така:

„6. придобият право на пенсия за осигурителен стаж и възраст в Република България или получават професионална пенсия за ранно пенсиониране по чл. 168 от Кодекса за социално осигуряване, пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а от Кодекса за социално осигуряване или пенсия за старост в друга държава;“.

3.Алинея 10 се отменя.

§ 6. В чл. 27 се създават ал. 4 и 5:

„(4) Посредническите услуги по чл. 26, т. 1, 2 и 5, предлагани от Агенцията по заетостта, се организират и предоставят от дирекциите „Бюро по труда“ независимо от адреса на регистрация на търсещите работа лица.

(5) Посредническите услуги по чл. 26, т. 3 и 4, предлагани от Агенцията по заетостта, се организират и

предоставят от дирекциите „Бюро по труда“ по адреса на регистрацията на безработните лица.“

§ 7. В чл. 30а се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 24:

„24. разходи за такси за детски ясли, детски градини, наем на жилище, такси за ползване на интернет.“

2. В ал. 2 се създава т. 16:

„16. по т. 24 – на безработни лица по чл. 42, ал. 3.“

§ 8. В чл. 36, ал. 2 думите „социални заведения“ се заменят със „специализирани институции или ползващи социални услуги в общността от резидентен тип“.

§ 9. В чл. 42 се създава ал. 3:

„(3) На безработни лица, включително младежи от специализирани институции или ползващи социални услуги в общността от резидентен тип, завършили образованието си, насочени от поделенията на Агенцията по заетостта към определен работодател за наемане на работа в населено място, отстоящо на повече от 50 км от населеното място по настоящ адрес, се изплащат месечно суми съгласно чл. 30а, ал. 1, т. 24, но за не повече от 12 месеца.“

§ 10. В чл. 56 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 т. 3 се изменя така:

„3. са предприятия в затруднено положение – при отпускане на средства под формата на схеми за държавна помощ при спазване на Регламент (ЕС) 651/2014.“

2. В ал. 2 т. 1 се отменя.

§ 11. В Допълнителните разпоредби се правят следните изменения:

1. В § 1:

а) точка 1 се изменя така:

„1. „Безработен“ е лице, което при регистрацията в дирекция „Бюро по труда“ не работи, търси работа, има готовност да започне работа в 14-дневен срок от уведомяването му от дирекцията „Бюро по труда“.“;

б) в т. 4 думите „18 месеца“ се заменят с „12 месеца“;

в) в т. 4а думите „социални заведения“ се заменят със „специализирани институции или ползващи социални услуги в общността от резидентен тип“;

г) точка 31 се отменя;

д) точка 36а се отменя;

е) точка 36б се отменя;

ж) точка 42 се изменя така:

„42. „Предприятие в затруднено положение“ е предприятие по смисъла на чл. 2, т. 18 от Регламент (ЕС) № 651/2014.“;

з) създават се т. 48 и 49:

„48. „Специализирани институции“ е понятието, определено в § 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на Закона за социално подпомагане.

49. „Социални услуги в общността от резидентен тип“ е понятието, определено в § 1, т. 6 от Допълнителните разпоредби на Закона за социално подпомагане.“

2. Параграф 1а се отменя.

3. Параграф 1б се отменя.

4. Параграф 1в се отменя.

§ 12. Приложение № 1 към чл. 74ж, ал. 1 се изменя така:

„Приложение № 1 към чл. 74ж,
ал. 1

Вх. №.....

ДО
АГЕНЦИЯТА ПО ЗАЕТОСТТА
БУЛ. „ДОНДУКОВ“ № 3
СОФИЯ

ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА РЕГИСТРАЦИЯ НА ПРЕДПРИЯТИЕ, КОЕТО ОСИГУРЯВА ВРЕМЕННА РАБОТА	
1. От	..... (физическо лице, юридическо лице съгласно търговската регистрация)
2. Представяван от:	..... (име, презиме, фамилия)
3. Търговска регистрация:	..... (единен идентификационен код/удостоверение за актуално състояние)
4. Седалище и адрес на управление: (съгласно търговската регистрация)	гр./с. .... община .... ул./кв./ж.к. .... № ..... бл. .... ет. .... ап. ....
5. Адрес и телефон за контакти:	гр./с. .... община ....

	Факс: e-mail:	ул./кв./ж.к. .... № ..... бл. .... ет. .... ап. ....
6.	Идентификационен номер на удостоверението за вписване в регистъра по чл.10, ал. 1, т. 2 от Закона за защита на личните данни:	
7.	БУЛСТАТ: (за лицата, регистрирани по българското законодателство)	
8.	Адрес на офиса/офисите за извършване на дейност по осигуряване на временна работа	гр./с. ..... община ..... ул./кв./ж.к. .... № ..... бл. .... ет. .... ап. .... тел./факс .....
9.	Приложени документи ¹	☐ копие на документа за регистрация или единен идентификационен код съгласно чл. 23 от Закона за търговския регистър ☐ свидетелство за съдимост на физическото лице или на лицето, което представлява юридическото лице ☐ заверени копия на застрахователните или банкови документи по чл. 74е, ал. 2, т. 7 ☐ заверено копие на правилника по чл. 74е, ал. 2, т. 8 ☐ други документи съгласно законодателството на държавата по регистрация
10.	Начин на получаване на индивидуалния административен акт ²	☐ Чрез лицензиран пощенски оператор на адрес: ..... като декларирам, че пощенските разходи са за моя сметка, платими при получаването (за вътрешни пощенски пратки), и съм съгласен документите да бъдат пренасяни за служебни цели. Индивидуалният административен акт да бъде изпратен като: ☐ вътрешна препоръчана пощенска пратка ☐ вътрешна куриерска пратка ☐ международна препоръчана пощенска пратка след предплащане на цената за пощенските услуги

		☐ лично
11.	Заявител:	..... (име, подпис, печат)
12.	Дата:	..... (име, подпис, печат)

¹ Отбележете с "X" документите, които сте представили.

² Отбележете с "X" избрания вариант."

Законът е приет от 43-ото Народно събрание на .....
2016 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното
събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на заетостта

Постигането на устойчиво икономическо развитие на страната изисква динамичен и гъвкав пазар на труда и мобилна работна сила, която да отговаря на най-новите предизвикателства в търсенето на труд. Наличието на голям брой безработни от неравнопоставените групи и особено от групата на продължително безработните въпреки положителния ръст на brutния вътрешен продукт показва, че са необходими нормативни промени, за да се осигури законодателна база за насърчаване на мобилността.

Предложеният законопроект има за цел да подпомогне изпълнението на специфичните препоръки на Европейската комисия (ЕК) към България. В препоръката към България за 2016 г. се посочва, че в областта на пазара на труда България следва „да подсили и интегрира социалните услуги и активните политики по заетостта, по-специално за дългосрочно безработните и за младите хора, които не участват в никаква форма на заетост, образование или обучение.“

С предложените промени в Закона за насърчаване на заетостта (ЗНЗ) се допринася и за изпълнение на Препоръката на Съвета от 2015 г. относно интеграцията на дълготрайно безработните лица на пазара на труда.

Основните изменения и допълнения в Закона за насърчаване на заетостта включват:

1. Регламентиране на нова мярка за насърчаване на мобилността на безработните лица:

Предлага се, когато безработни лица, включително младежи от специализирани институции или ползващи социални услуги в общността от резидентен тип, завършили образованието си, започнат работа след насочване от дирекция „Бюро по труда“, в друго населено място, отстоящо на повече от 50 км от населеното място по настоящ адрес, да получават средства за такси за детски ясли, детски градини, наем на жилище, такси за ползване на интернет, но за не повече от 12 месеца. Размерът на средствата ще се определя ежегодно в Националния план за действие по заетостта, а редът и условията за получаването им – в Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на заетостта (§ 6 и § 8 от законопроекта).

Разходите на семействата при промяна на местожителството нарастват значително, което води до намаляване на реалните им трудови доходи, обезкуражава безработните лица да се преместват с цел работа и е една от причините за продължителната безработица. Възстановяването на

част от разходите, съпътстващи преместването, позволява на безработните да се устроят по-лесно, да се преместят със семействата си и да не търпят затруднения. В практиката на други европейски страни също се предлага поемането на различни разходи, насърчаващи вътрешната мобилност на работната сила. Препоръката на Съвета относно интегрирането на трайно безработните лица на пазара на труда подчертава необходимостта от индивидуален подход при оценката на способностите и потребностите на трайно безработните лица и прилагане на подход, който отчита личното им положение и индивидуални потребности.

2. Подобряване на достъпа до услугите на Агенцията по заетостта:

Понастоящем регистрацията на търсещите работа лица се извършва по постоянен или настоящ адрес и те ползват услуги само в дирекция „Бюро по труда“ по регистрация. С предложените промени търсещите работа лица ще могат да ползват услуги по информиране и/или консултиране, насочване и подпомагане за започване на работа и психологическо подпомагане независимо от адреса на регистрация. Ще отпадне и санкцията за прекратяване на регистрацията, когато търсещите работа лица сменят адреса, по който са регистрирани в дирекция „Бюро по труда“, без да я уведомят за това (§ 4 и § 5 от законопроекта).

В Допълнителните разпоредби на ЗНЗ в определението за „безработен“ отпада изискването лицето при регистрация да „не попада в друга група търсещи работа лица“.

След промяна в определението „безработен“ учащите се ще могат да се регистрират като безработни и да ползват правото на парично обезщетение за безработица, когато отговарят на останалите условия, регламентирани в Кодекса за социално осигуряване (§ 10 от законопроекта).

С цел активиране на продължително безработните лица в определението за „подходяща работа“ от 18 месеца на 12 месеца се намалява срокът, след изтичането на който подходяща е работата, която съответства на здравословното състояние на лицето, ако тя се намира в същото населено място или до 50 км извън него, при условие че има подходящ обществен транспорт. На регистрираните безработни лица до 12 месеца, т.е., които не са продължително безработни, освен на тези условия, предлаганата работа трябва да съответства и на образованието и квалификацията на лицето (§ 10 от законопроекта).

3. Включване на нова дейност на регионалните комисии по заетостта.

С цел по-прецизно отчитане на потребностите на местните работодатели от работна сила с определена квалификация Комисията по заетостта към областния съвет за развитие два пъти в годината ще набира, обработва и предоставя на Агенцията по заетостта информация за потребностите на

работодателите от работна сила в областта. Редът за набиране, обработване и предоставяне на информацията се определя в Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на заетостта (§ 1 от законопроекта).

4. Разширяване достъпа на предприятията до програми и мерки на пазара на труда.

С предложените промени предприятията, които са в затруднено положение, също ще могат да получават средства, представляващи минимална помощ съгласно Регламент (ЕС) 1407/2013 г. Работодателите, както и институциите, осъществяващи обучение на възрастни или професионално ориентиране, вече ще могат да получават средства по ЗНЗ, представляващи минимална помощ, и когато осъществяват дейност в отрасъл „въгледобив“ (§ 9 от законопроекта).

5. Промяна на Заявлението за регистрация на предприятие, което осигурява временна работа.

Заявлението се привежда в съответствие с направените изменения в чл. 74ж, ал. 2, т. 2 и 3 от ЗНЗ (отм., ДВ, бр. 33 от 2016 г.). Към заявлението за регистрация кандидатите няма да прилагат удостоверение от съответната териториална дирекция на Националната агенция за приходите за наличието или липсата на задължения към датата на подаване на заявлението, както и удостоверение от съответната община по регистрация на предприятието за наличието или липсата на задължения към датата на подаване на заявлението (§ 11 от законопроекта).

Съгласно чл. 87, ал. 11 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ, бр. 94 от 2015 г.) за целите на комплексното административно обслужване компетентните органи могат да изискват и да получават от органите по приходите удостоверения за наличие или липса на задължения на лицето с изключение на задължения по невлезли в сила актове, както и разсрочени, отсрочени или обезпечени задължения. За целите на административното производство Агенцията по заетостта ще изисква удостоверенията по служебен път съгласно условия и ред, определени от Националната агенция за приходите и общините.

Във връзка с отмяната на глава осма „Работа на български граждани в други държави и на чуждестранни граждани в Република България (отм., ДВ, бр. 33 от 2016 г., в сила от 21.05.2016 г.) се отменят § 1а, 1б и 1в от Допълнителните разпоредби на ЗНЗ.

В чл. 15 се прецизират приходите, на които Агенцията по заетостта е администратор (§ 2 от законопроекта).

Очаква се предложените промени да създадат условия за по-успешно срещане на търсенето и предлагането на работна сила, повишаване на резултатността на активната политика на пазара на труда, подобряване на достъпа до пазара на труда

особено за най-уязвимите групи, намаляване на административните разходи за предприятията, които осигуряват временна работа, и облекчаване на регистрационния режим за тях.

Финансирането на предложените дейности и мерки ще се осъществява в рамките на предвидените за Министерството на труда и социалната политика средства за активна политика на пазара на труда при условията, по реда и в размерите, определяни ежегодно в Националния план за действие по заетостта.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

